gsecratur nec gstitui sibi dos nec pro
capellis sit ut ibi celebrent sz ut ibi
oretur Vn sine licencia epi non est
in istis oratoriis priuatis celebranda
ut in c vniuersis ac c se de gsecra
di i nec prit hre campanam publica
ut in dco c patentibus dicat tn Inno
qp siius qp hz oratoriu priuatu non
honeste l tractet poterit epus id
facere destrui ar omis basilice de
gsecra di i quod no et ex hijs inf
tur ad alia qstionem Nunqd ista ora
toria gaudeat immunitate eccastica
Et cois gclusio e qp no cu sit lo
ca priuata Na hodie pt ex oratoriu
in taberna ad volutate
dni sicut diximus de hospitali priuato
ut no Inno in c ex ut clericos d de
dona et intellige qn oratoriu non
e gstructum auctte pontificis Na si
interuenit eius auctas eet publica
et religiosum et no poss amplius
deputari ad humanos vsus ar in
c ad hec e de reli domi Vltio quo
quis debz hre curam aiarum eorum
q habitant in hmoi oratoriis vl grangijs
dicit hosti qp de pfessis no
e dubium hebit abbas uel ille cui
ipe iniunxit Sed de familia secularium
ut rustici bubulci et similibus zl dubi
u Et dicit hosti qp tenzet ne isto
ru aia pclitetur cu no gsueta
ppo sacerdoti nec alteri de ipis lice
ca Sz qpellit monachus q nullam
ptatem in eis hnt No qp hoc dcm
qp vnistie et famuli vl grangiorum
licet habitet in eorum grangijs l
monasteriis no valebunt gfiteri sacer
doti gfiteri pbro prochiali vt qp
hoc fac ko tex nota glo in cle qp
gtingit in fi vbi di qp de mre hos
pitalis no pt administrare sacramenta
pauperibus ibi degentibus sz dnt
recurrere ad prochianum sacerdotem
Subiunt tn iste tex qp in hoc atte
denda e loci gsuetudo quod bn
notabis p hoc potest inferri qp mo
nasterium posset pscribe qz prochi
am ut suis seruitoribus posset
gferre sacramenta // In glo in fi dicit

tn Inno qp si in oratorio gstitue sac
dos ppetuus qp tunc epus posset ad
torum visitare Na tunc cessat racio glo
sesset in alios tend qz et forte melius
qp si locus e priuatus no est capax in
stitucionis ppetue Sz posset salua
dcm Inno qn oratoriu fuisset gstitu
tm aucte epi qp tunc publice posset
ibi celebrari et sacerdos deputari et ee
do qp licet epus no possit visitare
hmoi oratoria ut hnt tn possit ad
illa accedere ut videat quo se he
ant et si pt forma sua gstructa
sint et an honeste illud tractetur de
quo dixi ii sm Inno qd no dns
nicolaus abbas Siculus

Continuacio pt dupliciter primo ad p
cedentem rubrica 2o ad sequente primo
sic e visu est de reb3 sz qp magis
tempore ecclie solet dari imunitates et
census in pot ideo post rubricam pre
dentem subiecit ysta // 2o sic Trac
tauit auctor de celebracione missarum
qm misse no dnt celebrari nisi in
loco gsecrato ideo premisit hanc ru
bricam et ex hac gtinuatur insurgit
qstio // Nunqd in loco no gsecrato pos
sit possit celebrari missa cu altari
viatico Inno in c i infra e sent
qp sic dicit loca ex gsecratum qp
quo e ibi altare viaticum gsecratum
qp epum et sic no de c missarum de
gsecra di i Sz dnde qp archid
post aliquos antiquos tenet dici
u in dco c missarum dicens qp id
in casu gsecrationis no pt celebrari
eciam cu altari viatico nisi gcurrat
licencia epi et hec opinio eciam vel
orem pro hoc adducit tex in c si
de priuile li vi vbi de gra e gces
sum epis ut possint celebrari
sine forte coram se celebrari in suo sup
altari viatico Si enim hoc liceret
de iure coi pro ut sensit Inno frus
tra gcederetur hoc priuilegium l i C
de fide instrum li p ad idem c vm
cuique et c si qs ep de gsecr di i vbi

v d loco no gsecrato possit celebrari cu
altari viatico

vbi dicitur quod oratorium priuatis non
debet celebrari sine licentia episcopi // Item
Nota pro intellectu rubrice et nigre quod
ecclesia nunquam consecrata non appellatur proprie
ecclesia sed basilica post consecrationem
assumit nomen ecclesie sicut electus in episcopum
post consecrationem assumit nomen episcopi Vide
de electione vbi periculum cum tempore quam tenebris
menti de eli domini et dicitur ecclesia greece
latine idem quod conuocacio quod vocat omnes
publice Templa vero iudeorum appella
batur olim et hodie synagoga quod idem
est quod congregatio quod ibi populus congre
gabatur sed apostoli ecclesias nostras nunquam vo
luerunt vocare synagogam licet sic
posset vocari ut patet ex vocabuli ethymo
logia sed hoc voluerunt facere ad dif
ferentiam synagoge iudeorum vel quod
magis conuenit hominibus quam brutis
licet enim ecclesia quod animalia vel irrationabi
lia congregantur sed sola homines conue
niunt vnde hoc verbum conuocatio est magis ap
tum hominibus quam congregacio et hanc
racionem reddit papias Basilica
vero dicitur quasi domus habitaculum a ba
sileo quod idem est quod imperator seu
rex secundum eundem verum ante consecracionem
non veniunt ibi homines ad diuina
merito non potest adhuc appellari ecclesia
et hoc facit ad statutum Nam si prin
ceps delictum commisisset in ecclesia non ven
dicaret sibi locum in delicto commis
so in basilica sepe in verum per veh
quo ponitur sed magis vt clare vi
des ex premissis // Item Nota quod dedicatio
seu consecratio cuiuslibet oratorii est
solempniter annuatim celebranda ut
probatur in c solempnitates i et ij
de consecra di i et clarius de conse
di iij c i Vnde oritur dubitatio vtrum
dies sit recolenda ab opere seruili et
a foro iudiciali sicut in multis de fe
riis in principio sentit quod sic Nam lex
c si d de feriis non facit mencionem de [margin: quod dicit Dauid]
de dedicatione basilice michaelis
que est in vrbe // penultima die
septembris tamen c i pall facit mencio
nem de dedicatione cuiuslibet oratorii
so an ibi in addi sicut dicit dan
sic precedere quo ad celebracionem fien

dam solempnitatem missarum ipsius ecclesie per de
cem non autem quo ad forum iudiciale
ut tamen in dedicatione michaelis vt predictum
est // hoc vno so an sans potest sufficere
nec quo ad c solempnitates sed est
peti c i pall sufficere meo sufficere
nec non potest Nam aliud c i loquitur
de feriis celebrandis ex pro laicis
vt colliguntur ibi maxime in fine
ffateor quod conueniendo est magis et
tamen quo ad officium celebrandum huius
festi consecrationis

Adhuc si al

Motu altari vel lapide conti
nente sigillum reconsecrabitur altare
non autem ecclesia de his duo dicit et
ibi apostoli hoc // Casus dicit hic quod si
altare motum fuerit vel lapis superior
seu tabula confracta aut diminuta
reliquiis sunt consecretur sed ecclesia propter
hoc reconsecrari non debet licet quidam ca
nones hic dicere videantur et hoc dicit
in isto c // Nota primo duos casus in [margin: Nota primo consecratur]
quibus altare iam consecratum consecratur
primus quando mensa seu tabula superior
altaris mota est // 2us quando lapis qui
est loco sigilli est confractus seu di
minutus et hoc dicit vt infra [margin: laicus et clericus dicit]
// Nota 2o quod consecratio altaris non con [margin: 2o nota]
sequitur necessario ecclesie et idem est
Nam possibile est quod illa ecclesia sit con
secrata non tamen altare quod sit in ecclesia
vt dicit in c proposuisti i e // 3o nota [margin: 3o nota]
quod res inanimata semel consecrata quam
diu consecrationem vindicat quam ex aliquo
incidenti exsecratur quod quando con
trat dicit plene in dicto c proposuisti
scilicet videtur in re aliqua semel
consecrata Nam nunquam exsecratur ~~denuo~~ non denuo
[illegible] consecratur [illegible] de facto non [illegible]
quod totum // Ex quo infero quod sola
dicit est consecratio quod adhibetur rei
inanimate // Et patet ex diuersitate vo
Nam consecratio in re inanimata pon
it effectum suum etiam aliquam in c i de
sacra vnctione vnde ecclesia post mor
tem aliquam non relinquit effectum consecrationis
Nam sed baptizatus vel ordinatus
nunquam desinit esse ipse post mortem
baptizatus vel ordinatus ut non

Nota quod dicitur lapis continens sigillum

xxxiij q viij c i sed in re imaciata
consecratio consistit in istis exterioribus
vt in multis seu in istis altaribus la
pidibus quod ex violatione consecrationis
execiuntur // Sed hic glossa quod dicitur lapis
continens sigillum Ubi cum consecratur altare
fit unum foramen primo vel in superiori
parte super ipsa mensa lapidea altaris
vel ante altare vel in latere dextro
altaris / et post consecrationem clauditur quodam
uno lapide quadrato vel rotundo
et ille lapis primus appellatur sigil
lum quod est ad instar sigilli Nam sicut
sigillum signat et denotat alicui si
gillatorem ita ille lapis denotat
locum esse consecratum et in ipso foramine
apponuntur reliquie // Item non est
consecrante item non sit in eius ho
norem consecratur Vnde dubitatur

De consecrationibus reliquiarum corpus Christi possit apponi

vtrum de consecrationibus reliquiis possit ap
poni corpus Christi et Io in c quia
aliud de con di i tenuit quod sic hun
go dicit non esse de forma consecrationis
vt reliquie ponantur ea di nullus
hosti in summa eorum q iij c fert se
consuluisse summo pontifice super illo dubio
Io An licite possit apponi corpus Christi
quod reliquiis vel loco reliquiarum
Et dicit summo respondisse de assisten
cium consilio quod non Non credit verum
Sed Io an dicat quod potest esse quod corpus
Christi est cibus animarum de consecratione di ij pa
nis nec debet conservari nisi causa
infirmorum vel alia causa iusta
vt in c sane de consecratione eucharistie
et vi de ueniam cibus ad usum destinatum
in c iij de appel et hec opinio michi
multum placet // Confirmatur tamen quod Leo papa
dedit partem corporalis Christi eucharistie
tunc in consecratione cuiusdam ecclesie // In
glosa, ibi de loco ad locum moueatur

glosa contraria

Aduerte quod hec glosa videtur sibi
contraria prima fronte nam hic dicit
quod tabula consecrata potest moueri de
loco ad locum sine execratione contrarium ponit
supra cum dicit quod si mensa altaris fuit
mota vel aliquis de lapidibus
tangens ipsam mensam execratur
et illud altare et debet iterum consecrari
Ideo an uel intelligere quod cum consecratio
consistit inter mensam superiorem et ipsam
constructionem altaris inferiorem ita quod
consecratio clauditur tota in mensa altaris
tunc procedit secundum dictum glose quod si mota
mensa violatur consecratio que cadit sub
mensa Ubi vero consecratio consistit in
foramine facto super mensa altaris tunc
ex quo non mouetur illud sigillum licet
moueatur tota mensa non est altare
consecratum execratum quod remanet conse
cratio inviolata et sic procedit prima
pars glose Sed aduerte quod summo sentit contra
vim super rubrica nam vult quod si consecratio
consecratio consistat in dextro latere
altaris nichilominus // mouetur in
sa altaris execratum est ipsum altare Et

si

credo quod hoc dictum sit verius intelligen
do de altari stabili sed in altari por
tabili seu viatico possit procede
dictum glose an Vnde scias quod quoddam
est altare portabile quod portatur
de loco ad locum et est primus lapis
continens in se foramen cum consecratione
et sigillo supposito et istud non exe
cratur nisi moueatur illud si
gillum continens consecrationem Altare vero
stabile est quod est firmum in loco et
illud execratur multis modis primo
vbicumque violatur locus consecrationis
vt puta quod cecidit aliquis de lapi
dibus tangentibus ipsam consecrationem
vel motum est ipsum sigillum vel si
tota mensa est mota licet ibi non sit
foramen consecrationis // Secundo quod quando altare
est firmum non consecratur solum tabu
la sed totum altare Vnde si patitur
enormem lesionem amittit formam
suam et dicitur execratum ideo debet
denuo consecrari Et in fine glose non
intelligas quod si lapis de nouo
additur altari quod effinamentum facere quod
est quod in dubiis non est procedit in li
quibus et in hiis quod corruptione
confunduntur vt ibi clarius dicam
secus in aliis rebus

Va Fraternitas

Quibus est non festinus parit
esse consecrari // Casus quod consecra
tores dictorum certis temporibus fieri due
consuuit ephus tamen diebus

consecratio ecclesiarum fieri debeat sunt
ipsa quod diebus dominicis et aliis preter
desinis consecrari // Nota primo ibi in
diocesi illa quod extra diocesim non licet
episcopo consecrare ecclesias sicut nec ordinare
alienos subditos et si de facto per
suspensus sit licentia ipsius episcopi licet tamen
erat consecratio ecclesie tamen episcopus debet puniri
in c. q. i c. si episcopus // Nota
2° quod ad consecrationem ecclesie non est prefixa
certa dies et ratio dubitandi fuit ut
dicitur in glosa quod alie consecrationes ut
episcoporum regum et doctorum fiunt diebus
diebus festiuis // Sed ratio decidendi
fuit finis doctrine quod dicta ecclesia debet magis
consecrari in maiestate et claritate Nam
altare dignior item sanctior Nam
illa non creditur ut d. xxx in c. predicti
sicut illa que fit in re alia ideo non
est opus fiat cum tanta solempnitate
Et sicut mediante quod fit questio quando
mobilis non consecratur si fuit fet
corrupta et clerus in episcopum consecrate
habuit procedendum vel etiam ubi
non ultra procedendum de quo vide bo
na glosa in c. aquinus xxxi di. et
in c. et in c. vidue xxx q. i et
dic ut ibi sequitur c. q. i

Quod in nobis

Hic duo dicit Et primum non
dicit quod c. i. d. e 2m dicit ibi nec ne
gaui et illud legue et preter sic su
mad ad maiorem // Oleum non consecra
tum preter commisceri oleo consecrato et co
tum ~~conuenie~~ effectum ~~sacramenti~~ paratum
// Casus primo dicit hic quod si al
tare motum fuit vel tabula superior
enormiter fracta debet iterum consecrari
Sed oleum non consecratum potest commisceri
oleo consecrato et dicitur totum conse
cratum // Nota primo quod totum altare
consecratur si tabula superior mo
ta fuit Et nota quod lex indistincte
non enim refert si ad magnam quam preter
non constituit sub tabula et indistincte
loquitur // Et ideo fiat primus quod
dico in c. i de e. quod ex quo altare a
mittit formam suam licet locus con
secrationis remaneat inuiolatus totum
altare execrabitur Et primo quod

sequitur In lra dicit dicit si de esse
si enormiter sit fracta mensa altaris
// Nota 2° in fine quod concordia quod duo
assunt natura simplicis dignioris
et hoc tenetur meti Nam totidie alle
gatur ista lex quod maior dignitas
trahit ad se minus dignum // Sicut vinum
apponatur sanguini Nam si post transub
stantiationem facta per sacerdotem in
altare apponetur vinum in calice
remanet vinum nec assumit naturam
sanguinis christi in c. cum marte Et
glosa non soluit sicut doctores soluunt
~~simpliciter~~ primo quod oleum consecratum
non desinit esse oleum stat tamen in
sua natura ideo commixtione cum a°
oleo fit confusio Sed per vinum post
consecrationem desinit esse vinum et fit
sanguis christi ideo cum sit vinum al
terius nature non fit commixtio Et ve
do quod possit dari alia ratio fortior
Nam post consecrationem non est ibi ~~pu~~ corpus
~~ris~~ christi quod non est sanguis in
corpore ut in c. cum marte infra
ti spiritus sicut quemadmodum in hostia
est unum corpus christi ac sanguis et
ibi cordetis sunt ista
duo sacramenta et non totum tamen mod
to vinum postea appositum vel aliquid
liquor non transit in sanguinem quod non
est ibi quarum liquor sanguis et
hec ratio videtur magis fortior fuit
erit quod ro doctor // 2a ratio quod sicut
sanguis est immobilis ita et ma
inmobilis // 3a quod hoc procedit virtute
sacramenti et alia procedens non potest
videtur vendi // In glosa in ibi
eadem ibi minus dignum dicit quod vni
uersitas secularium quod venit principa
liter est dignior sive principalis quod
venit accessorie Nam id quod venit ac
cessorie licet in se simpliciter sit dig
nius tamen in accessorio est minus dig
num et transit in principali ut proba
tur insti de rerum diui § si quis et vide
quod dicit in c. quod clericis et c. de fide
de fide quod pro Nam procedit ista quod
vinum preter venit accessorie ad reliquum
Secundum quod est in spiritualibus non transi
tur in diuersitate secularium ut nota primo

in dec o ex tris Et in si glo non
intelligas q(uod) sicut non sacru effi
ciatur sacru q(uod) ut dixi in c i de
ste tex(tus) procedit in liquoribus et in
hijs commixtione confunduntur s(ed) in ali
is que mixtione no(n) confundunt(ur) v[er]um
no(n) cursit in noticiam alterius et
sic xo[m] glo no(n) collig[itur] ex tex(tu)

Proposuisti

Reconsiliatur eccl(es)ia q(ue) p(er) ho
micidia vel vulnera homi(num) vi
p(er)petrata est polluta primo consul
tacio 2o exposicio ibi frater tam
Casus peregrini de diversis mundi
partibus veniu(n)t ad eccl(es)iam b(ea)ti Iaco
bi sup(er) quos ripas et ostiarios p(ro)
custodia altaris sicut contingit pro
vulnera et homicidia inferuntur
ibi(dem) queritur utru(m) p(ro)pt(er) h(oc) eccl(es)ia ut(rum)
debeat consecrari Resp(ondet) pp q(uod) non
debet reconsecrari s(ed) debet reco(n)siliari
p(er) aquam cum vino et cinere bndictis

No(ta)d(e) primo

// No(ta) primo q(uod) homicidiu(m) commissum
in eccl(es)ia ip(s)am eccl(es)iam pollu(i)t adeo ut
an(te) reco(n)siliacio(n)em no(n) p(oterit) ibi divi
na celebrari No(ta) idem c si q(ui)s e
Et cu(m) iste tex(tus) simpl(ici)t(er) faciat me(n)
tione(m) de homicidio nec in hoc
requirit sanguinis effusione(m) sufficit
homicidiu(m) et si(ne) effusio(n)e sanguis
puta q(uod) fuit ibi(dem) laqueo suspe(n)
sus vel strangulatus vel q(uod) iste
quod clarius t(ame)n glo e ti li vi Et
limita istu(m) tex(tum) q(uod) ibi nota Na(m)
debet intelligi de homicidio viole(n)
to seu iniurioso secus aut(em) in casu(u)
ali Et q(uod) in eo q(ui) se defendendo
aliu(m) occidit in eccl(es)ia / vel si fals(us)
homo occidatur in eccl(es)ia hec et si
milia vide p(er) bo glo in dec c

2o no(ta)d(e)

vnico // No(ta) 2o q(uod) p(er) vulnera et
homicidiu(m) eccl(es)ia pollu(i)tur et u(bi)
in c(on)iuncto vt in dec c unico
Et adu(er)te q(uod) vulnera no(n) sunt
si(ne) sanguinis effusio(n)e in c si q(ui)s e
et in dec c vno // Ex quo iste
tex(tus) ad duo no(tan)da primo q(uod) p(er)
ex(t)rac(ti)o(n)e(m) modici sanguinis no(n) pol
luitur eccl(es)ia quod deno(ta)t v(er)bu(m) ef
fusio Na(m) ill(u)d v(er)u(m) habundancia sig

nificat p(ro)p(ter) hoc vide bo tex(tum) cu(m) glo in
c cu(m) illoru(m) in § q(uod) si claustrales i(n)
v(er)si ad i de sen exco Et vide ibi glo
notabilem in v(er)bo sanguinis effu
sione // Et hoc no(ta) ad sta(tu)ta q(ue) s(e)p(e)
requirunt sanguinis effusionem 2o no(ta)
vo q(uod) ex alia iniuria corpali citra
sanguinis effusione(m) no(n) polluitur
eccl(es)ia ut n(ecessari)o indigeat reparac(ion)e
et reco(n)siliac(ion)e licet in aliquibus loc(is)
sit consuetudo no(n) inp(ro)banda ut fiat
reco(n)siliacio saltem ad cautela(m) alio(rum)
p(ro)p(ter) hoc quod no(ta) [illegible] an in c aqua
// Ultimo q(uod) eccl(es)ia quocu(m)q(ue) pollu(i)
tur no(n) indiget reconsecrac(ion)e sed
reconsiliac(ion)e quocu(m)q(ue) execratur et indi
get reconsecrac(ion)e nec sufficit co(n)si
liacio et q(ui) sit isti casus i(n) ... (?)
plene cu(m) glo et dicit doc(tor) q(uod) p(er) aq(uam)
designatur p(ro) lus p(er) cinerem aq(ue) inmix
tu(m) designatur unio deitatis et
humanitatis p(er) vinum memoria pas
sionis Ideo cu(m) iste c(asu)s sit reconsilia
s(ed) in forma continetur in pontificali
Et q(uod) p(re)dicta opp(osit)o de c una de co(n)s(ecratione)
e(ccl)e(sie) Na(m) eccl(es)ia cu(m) sit s(an)c(t)a no(n) debet
posse polluj cu(m) p(ec)c(at)a(m) no(n) possit
So(lutio) dicitur c vni(us) q(uod) eccl(es)ia in se non
polluitur ex delicto homi(nis) s(ed) ad de
testationem sit illa reco(n)siliacio ut ho(m)i(n)es
videntes q(uod) ex s(an)c(t)o actiori s(an)c(t)a q(ui)
polluanttur // Item ut indigeat re
co(n)siliac(ion)e inducitur ad cogitand(um)
quantu(m) sit elaborandu(m) p(ro) expia
cione p(ro)p(r)ij p(e)cc(at)i // Et ex hoc inf(er)tur
q(uod) ubi ista fiunt occulte no(n) est
opus reco(n)siliac(ion)e q(uod) cessat causa
inductiua quod b(e)n(e) no(ta)bis p(ro)p(ter)
bo glo de hoc b(e)n(e) no(tan)dam in
dec c vno // In glo in fi Ex hac
glo collige 3es casus in q(ui)bus eccl(es)ia
reco(n)siliatur primus casus q(ua)n(do) dubi
tatur an eccl(es)ia fuit consecrata
e dubiu(m) q(uo)d dicit(ur) dubitand(um) fuerit
... sup(er) rubrica q(uod) sequitur dec
c(on)se h(ic) / Et q(uod) d(ici)t dubitand(um) si no(n)
appareat scriptura in libro eccl(es)ie vel lo
lapidea vel tabula marmorea i(n)
quibus solet scribi tempus consecrac(ion)is
vel no(n) appareat testes saltem p(ro)bus

deponens de visu vel secundum quosdam
de iudice Nam illo casu cum non tractetur
de prudicio alterius sufficeret testis qua
testis quod bene nobis sed potest bene
fieri nam potest fieri quod scriptura in capsula
loco marmoreo facta vel similis tes
tis faciat fidem ubi non agitur de
prudicio alterius et ad hoc ff alle.
hoc dicit immo et facit ad consecratione dis.
iiij pueros xxiiij q ij sane et
xxxv q v hoc videtur 2us casus 2 cas
si parietes ecclesie fuerint combusti Et est
ratio quod consecratio ecclesie consistit in
exteriori parte sit dealbatio seu unc
tio cum crucibus in capitis parieti
bus ecclesie ab interiori parte et superfi
cie muri Unde violatur ipsa con
secratio ex combustione parietum licet
parietes non corruant de consecratione dis.
eam 3us casus si parietes corru 3 cas
erint ita quod oporteat ipsam de novo re
parare et hoc per rationem predictam Sed
glo hoc limitat quando simul et semel
parietes corruerunt et refectiuntur
secus dicit ipse si hodie corruit
una eius pars et reficitur cras alia
pars est refecta et sic successive
Nam eadem videtur ecclesia sicut di
cimus in navi Nam si successive
reficiatur est tota eadem navis di
cit nil quod in ve ff de iudi et l. i.
idem dicitur populus licet aliqui
moriantur et alii de novo nascantur
ut dicebatur ff de iudi Et d lege
de hoc vide glo que hoc disputat
in c. de fabrica de consecratione di i
Et istam opinionem videntur sequi
doctores hic maxime hosti secundum immo
super rubrica Sed ibi refert contra
rium a quibusdam ut indigeat
reconsecratione Et hanc partem
puto ego veriorem Nam in istis
spiritualibus consideramus veritatem et non
fictionem ut not arch in c i de
voto li vi Sed in veritate non est
illa ecclesia ex quo ex toto de novo
licet successive est refecta nam negari
non potest quin consecratio que consistebat
in antiquis parietibus sit sublata
et iura loquuntur de fictione Nec ob
stat

si diceretur quod ex quo fuit refecta
minor pars trahit maiorem partem minore
partem ad naturam suam arg in c. re
scripto in si et sic de aliis partibus
Nam dico quod hoc non procedit in ista
consumptione non consumitur ut
dicit in c i de e. Primus casus in quo (Nota de quibus casibus
altare reconsecratur est cum dubitatur an altare consecratur
fuit consecratum et declarat sicut dixi 1us cas
de eccl. 2us casus quando mensa al 2us cas
taris est mota 3us quando enormiter 3us cas
fracta ut hoc in c ligneis et declarat
ut dixi in c i de e. Primus casus quo
ecclesia polluitur et indiget reconsiliatione
est per sanguinis effusionem 2us per
effusionem seminis pro quo addi 3us secundum
opi precedentem glo quando successive
ecclesia fuit reparata Nam debet reconsili
ari secundum opinionem glo licet non sit pollu
ta Sed circa dictos casus quos hic
in c consuluisti in e Sed dubitatur an
quod consecrata ecclesia debeat reconse
crari altare et quod in pollutione Con
cludit doctor hic quod possibile est quod ecclesia quaeritur an consecrata
indigeat reconsecratione et non altare ecclesia debeat vel
Et idem est et econtra secus est in pollutione reconsecrari altare et e
non dubitatur nam consecratio ecclesie quod in pollutione
consistit in parietibus et est separata
a consecratione altaris Unde potest vio
lari consecratio ecclesie puta quod parietes
sunt combusti vel corruerunt consecratione
altaris remanente intacta et ita
econtra Nam altaria possunt destrui parieti
bus ecclesie remanentibus illesis Sed
pollutio gerit totum corpus cum sit Nota de sanguinis
unum et individuum polluitur ideo effusione in ecclesia totum
ecclesia in altaribus non potest celebrari corpus eius pollutum
an ~~consecrationem~~ reconsiliationem cum
sint in corpore ecclesie Et tractatur hic
questio cotidiana an ex post debeat quod cotidiana
venire episcopus ad ecclesiam reconsiliandam an episcopus debeat
venire in c. proveniente de offi ordi dicitur venire episcopus
quod episcopus debet hoc facere expensis suis
quod si hec et similia onera habet
reddituus Nec obstat illud cum sit ro
mana in de simo quod loquitur in consecra
tione et plac ista opi arch in c i
de censi li vi Sed alii ut refert
hic Jo an distinxerunt quod aut quod aut
sancte quod violavit et reconsiliando et si

consecrata

expensis illius debet equaliter ar
c si de tutoris et in l si ff de eo
q p fac eu aut nesciunt vel no
e solvendo et tunc contribuendum e ad
consuetudinem et statutum ecclesie quibus
consistentibus vero et procuram tamen
convenire epm ar in dto c cum sit in
de fin omnino debet epus facere expen
sis ar xo q iij capitula Et hec opinio
videtur placere jo de lig in cle i
de rele mis et illa eadem sat michi
placet Et hec de hoc c et xiiii

viii lib

Plura altaria simul in una
ecclesia consecrari potest et etiam in plura
bus epis Et fuit ro dubitandi nam
uni persone non potest plures ordines
eodem die conferri ut in c litteras de tem
po ordi // Item unica missa in die
dicitur per epum ut in c consuluisti
et ti expo et iste consecratores non
fiunt sine missa de quo tu dic ut
hec glo notabile in c quod sicut
de elec ubi dispensatur an celebratio
misse fit de forma consecrationis Unde
videbatur quod plura altaria in eadem
ecclesia simul consecrari non possent et idem
in epis // Sed contrarium hic decidetur nam
nichil obstat quominus in missa (eadem)
et in eodem loco possunt plures epi
consecrari vel plura altaria // Et non ibi
in una ecclesia // Et ex hoc enim potest
inferri quod si altaria sit in diversis
locis non potest simul consecrari quod requi
ritur certa forma que non potest salvari in
altaribus non presentibus et licet consecra
tio eporum et altarium perficiatur tamen
dicitur in die consecrationis quod altaria
potest consecrari quolibet die sicut ecclesia
ut in c ii et c Sed epi non nisi die
dominico ut in c i et c quod die
lxxv dist // Quid autem de benedictionibus
abbatum vide bo glo in c attendentes
de statu regularium in verbo benedictio Et p
hostiensis in c cum contingat de etate et quali
et non est hoc sine expressum sed p ar
gumenta contrarie quod in diebus dominicis
sicut observatur in consecratione eporum
Nam si minores ordines non potest confer
quolibet die propter eundem ut in c i

de tempo ordi fortius benedictio abba
tis que dat potestatem ipsi abbati conferendi
minores ordines et sic minores ordines
dependent ab ista benedictione quo debet
impendi cum maiori sollempnitate
Casus cum plures dedicationes possit
epus simul ordinare consultum fuit a quodam
archiepo utrum plura altaria in una
ecclesia et plures epos possent simul
consecrare Et papa respondit quod potest

ix lib

Corruente tecto et parietibus
illesis et mensa altaris non enormiter
fracta nec altare nec ecclesia consecran
da ibi inquisitionem Casus licet
ecclesie conscriptum sit vetustate vel alia
ratione tectum ecclesie destructum est et conscrip
tum sed parietes integri remanserunt
sed mensa principalis altaris modi
cam passa e fracturam quesitum
e tertio quod utrum ecclesia vel altare
debeat reconciliari Rndit papa quod cum
parietes in sua integritate perma
serint nec ecclesia nec altare propter tam
parvam debent denuo consecrari // Nota p[rim]o
iuxta glo quod consecratio ecclesie consistit
non in tecto sed in parietibus ideo
corruente tecto remanentibus parieti
bus non fiet reconsecratio // Nota 2o quod
altare non execratur si patiatur mo
dicam fracturam secus si enormem Et
adverte quod tex non distinguit utrum
fractura sit in loco consecrationis Et io
intelligo indistincte quod ubicumque
contingat enormis fractura mense
altaris // Et facit ad ea que dixi in c i
de c Et per istum tex infert abbas
ad questionem cottidianam Numquid altare
viaticum sit execratum si lapis remo
veatur a ligno Nam saepe altare
viaticum fit ex lapide parvo inserto
in certo ligno et concludit quod non et
credo quod vult aliquid a simili Nam
sicut corruente tecto ecclesie remanenti
bus parietibus non fit reconsecratio ita
sublata illa tabula seu ligno cui
inherebat lapis non debet fieri reconse
cratio Sed an hoc fatetur si sepul
chrum e in ipso lapide et ideo aut
si in ligno esset sepulchrum seu sed //

de consecratione ecclesie vel altaris

men et ibi esset consecracio et lapis
erat loco sigilli et hoc est indubita
tum ita nec violatur consecracio Sed
ego dubito etiam in predicto casu ponen
do quod altare recuperat formam suam
ex ligno et lapide puta quod lapis
est ita paruus quod per se non sufficeret ad
formam altaris consecrati Nam licet conse
cracio sit in ipso lapide tamen sublato
ligno vnde est dictum quod ipsum altare
patitur enormem fracturam et sic perdit
formam suam ad hoc addito isti
textu in 2a parte Nam hoc casu quando lig
num seu tabula est de forma altaris
consecracio fuit facta in toto altari
licet foramen sit factum in vna parte et
hoc credo verius // In glosa in fine huius
glose declaratur prout dixi in c. proposuisti
est c.

Consuluisti

Breue est vel sic patet summarium
polluitur ecclesia seu cimiterium si excommunicatus
in ea sepelitur // Casus corpora
excommunicatorum in cimiterio ecclesie sepul
ta sunt quero vtrum cimiterium debeat
denuo consecrari // Respondet papa quod cimiterium
illud reconsilianda erit per aspersionem
aque benedicte solempniter sicut in reconsilia
tionibus ecclesiarum fieri consueuit eiectis
prius corporibus excommunicatorum si a cor
poribus fidelium discerni poterunt
// Nota primo quod cimiterium ecclesie polluitur
quemadmodum et ipsa ecclesia vide textum c.
vno et in li. vi. // Nota 2o quod excommunica
tus non est in cimiterio sepeliendus
et immo eum sepelientes incurrat
sententiam excommunicationis vide textum in de
reis de sepul. et vide bo. glo. in c.
ad hoc in de priuile. que tractatur Nam
quod quando excommunicato mortuo mereatur
excommunicationem immo de sicut caueris
gerando vnio et tamen ibi glo. nobi
lis quod sic licet hostia tenet ibi generi
um Sed dic plenius vt ibi dixi
// Sed queso si excommunicatus sepelitur
in ecclesia Eo ponit h. Io. an. quod ecclesia
debeat reconsiliari et parietes eius sunt
radendi et corpora excommunicatorum sunt
eicienda de ecclesia dei in locum et sic
si pagani ibi sepelirentur Sed hoc
dominus non placet quia dicit quod parietes
sunt radendi Nam per hoc violatur
consecracio ecclesie // Et sic erit reconsecranda
non reconsilianda Nec ob. c. ecclesia
alias per Io. an. quod loquitur in ecclesia no
dum consecrata tunc enim suadum
est quod pedes secus autem si ecclesia
est consecrata vt dicit ecclesia // Et hoc ex
textu primi casum addendum ad notam
in c. proposuisti de. c. vbi ecclesia seu ci
miterium reconsiliatur Aliud casum
ponit h. Io. an. scilicet quando ecclesia vel
cimiterium fuisset consecratum per notorie
excommunicatum // Nam si sepultura corporis
excommunicati polluit istum locum sacratum
quanto ipsa consecracio transit per manum
notorie excommunicati // Et videmus in hoc
facie regulam quod omnia que consistunt
in excommunicationibus benedictionibus
et consecrationibus non dicuntur excommunicati
per fideles si gesta sunt per notorium
excommunicatum an reconsiliationem // Secus
dicit in corpore et in aliis sacramentis
Nam illa sunt verissima in se nec indiget
reconsiliatione licet excommunicatum consecrare
facit i. q. i. c. nulli Et adde istum
alium casum ad notam in de c. pro
posuisti de c. Vnde quod notatur in c.
ij de sacra. non iteran. vide Et
vide ex textu in glo. xxiij q. v c. in
fama et in c. nullus vbi habes
quare corpora fidelium sepeliuntur
in sacro et habes ibi bonum consilium
vbi debet eligi sepultura

Vim super sunt

Cui fecit ecclesiam consecrari
tenetur eam dotare Et tone ... initi
In primo facti narracio In 2a ex
hortacio ibi cum non sit // Casus
Regina vngarie quandam ecclesiam fun
dauit et eam fecit consecrari et in ea
fundauit clericum instituti Sed ecclesiam non
dotauit clerici illius ecclesie sequenter
hoc domino pape vnde ipse conscribit re
gine dicens cum ecclesia non sit consecranda
nisi de dote sit ei prouisum tanto li
berius ad dotandam ecclesiam predictam
liberalitatis seu prouisionis manus ap
ponere debet quanto ea ad hoc ex debito
tenetur // Nota primo ex textu iuncta glosa quod

fundas ecclam uel facies ea consecrari
obligatur ad dotem competentem
illi tribuenda Quemadmodum enim
pater mulis obligatur ad dotan
dam filiam l. fi. C. de dotis promis
sione et qui facit ecclam construi uel consecr
ari obligatur ad dotem competentem
illi dandam quia quodammodo censetur
pater cum deduxerit ecclam de non esse
ad esse Nota 2º quod in hoc casu eccla
tenus videtur habere suppositionem in lai
cum In glo ibi uel si omissum sit
in fundatione et dic 3º quod ante dedica
tionem debet dos constitui ut in c. nemo
de consecr. di. i et si fuit omissum
in fundatione non debet consecrari nisi
dos assignetur ut hic et si fuit
omissa potest compelli fundator seu
faciens consecrari ex quasi contractu
Et licet hic glo in fi. dicat quod prius
sit querendus consecrator non bene
dicit Nam ut probatur hic actio est
prius dirigenda contra facientem consecrari
nec ob motivum glo ymmo potius
facit pro quia si epus accedat ad pe
titionem alicuius prius compellitur funda
tor quam ordinator ut in c. cum sicut
de preben. sed in defectum fundatoris
seu facientis consecrari agendum est contra
epm consecrantem qui dotabit uel
ex bonis ecclie sue si sine enormi
lesione hoc fieri potest ar. in c.
ecclie de dona. vel de predio
sito sicut in fine uersi in c. de mtra
et de preben Et nota quod hec obliga
tio transit in heredem ut in glo et i
iuribus allegatis in ea Et nota
quod accidit sepe maior in constructo
ribus capellarum In eadem glo ibi
Unde hospites etc. dicit hosti quod si
tanta debet esse dos pauci reperirentur qui
vellent ecclias construere unde sufficiat
secundum eum quod assignetur unus mansus pro
dote Et quid sit mansus vide bo
terum in c. i. de censibus et ibi etiam
in glo Et dicit quod cum ista obliga
tio proveniat ex mera liberalitate non
debet multum severe agi contra ipsum edifica
torem nec est multum onerandus quia dos
debet a prelato pro hospitalitate tenenda

vel pro iuribus episcopalibus persolvendis
Nam eccla impotens non tenetur ad ista
ymmo nec tenetur procurare epm visi
tantem xvi q. i c. cum devotissimam set
cum pervenit ad pinguiorem fortu
nam poterit exercere hospitalitatem et
alia facere de quibus in glo Et
nota bene hoc dictum hosti Et adde opi
nionem que dicit in assignatione dotis
attendendum utrum eccla sit parochi
alis nam tunc habenda est ratio decimarum
et obligationum et aliarum obventio
num spiritualium Potest enim epus arbitrio
prudentis inferre quod dos debet esse tanta
ut presbiter commode possit saltem cum uno
ministro habito respectu ad obventiones
spirituales et si eccla est collegiata
debet dotari secundum qualitatem et numerum
collegiatorum et qualitatem collegii
Et vide quod nota xvi q. i c. i Et
vide bo glo ad predicta in dec. c. nec
de consecr. di. i
Nulla eccla polluta per
sacerdotem simplicem reconci
liari non potest etsi aqua fuit per epm
benedicta Circa facit post dominum recapitulat
consuetudinem contra reddens et subdit
predicti tolleranciam 2a ibi non obstan
te 3a ibi quod aute Casus in
quondam brathaven qui eccla vel per
sanguinis effusionem vel alio modo fuerat
violata reconciliabatur per simpli
ces sacerdotes provenit hoc ad noti
ciam pape unde super hoc scribit astoren
epo dicens quod per alium epm quam per
ipsum potest reconciliari aqua per epm be
nedicta non per simplices sacerdotes re
concilietur eccla non obstante consuetudine
quondam brhaven que dicenda est potius
corruptela quod licet epus committere
possit quibusdam sacerdotibus inferioribus
etiam in ea que sunt episcopalis ordinis
non tamen precise debet inferioribus de
mandare Ciuiorum aut super Casili
atione hic hactenus finis est de ma
dato eporum dicit decima collecta
tum Nota primo unam bonam regula
in materia delegationis quod ea que sunt
ordinis principaliter episcopalis non possunt
committi non epo multa enim sunt que non

pnt fieri nisi p epos tanqam dependen
tia ab ordie epali ut consecratio
virginum ordinatio clericorum consecratio
tabularum et similia de quibus vide tex
legem di c quoniam Ea vero que sunt
iurisdictionis demandari etiam possunt non
epis Ex quo inferunt quod potestas con- (gratias)
firmandi potest committi etiam non epis Et
idem de ordinibus quos episcopus consequitur
in sola confirmatione de quibus in c
transmissam de elec Et ad predicta vi
de glo singularem quam tenebis
menti in c pervenit lxxxix di que
dicit quod nichil habet episcopus quod sit me
ri imperii quod non sit denega
bile Sed distingue prout hic habetur
in tex Nam ea que sunt ordinis non
dicunt committi nisi habenti illum ordi
nem Ex quo infert glo nobili
ter quod etiam papa non posset dare pota
te non sacerdoti conficiendi corpus
xpi quia ex dispositione divina id
est tributum ordini sacerdotali ut in
c i et ii de sum trini Et
ex hoc posses facere alia argumenta
quod ea que sunt alicuius ordinis non possunt dele
gari alicui non habenti illum ordinem et
non est speciale in epo Et ex hoc
et ex tex nobis quod episcopatus est ordo
et non simplex dignitas licet theo
logi teneant contrarium de quo vide
bonam glo in prohemio sexti Nota ergo
et tene menti quod constitutio iuris civi
qui declaratoria existit inter ad per
tinentia licet reperiat consuetudinem in
oppositum ex quo declarat irrationabi
litatem consuetudinis et sic gesta
preterita consuetudinis irrationa
bilis non tenent Unde papa hic expresse
secundum dicta tollerunt actus precedentes
vel Et de hoc quod dixi in c
fi de consti et vide tex cum glo in
cle ii de re eccl non alie Sed vide
bonam glo in c cum venerabilis de
consue que videtur velle quod gesta per
tempus consuetudinis que postea iudicatur
irrationabiles sunt tollerenda saltem
ex nunc ut hic et hoc tene menti
In glo i ibi que sunt nationum potest
duplicem intellectum primo quod consuetudine

irrationabilis est que sunt nationum
Nam de iure nationum est quod quis exerceat
ordinem quem non recepit Nam potestas
instituendi seu exercendi ea que sunt
ordinis non dependet ex nulla
voluntate superioris sed consistit in certa
forma tradita per ecclesiam Et ista
est ratio decidendi in tex Nam ea
que sunt iurisdictionis consistunt in nudo
arbitrio seu voluntate ideo possunt
delegari cuicumque secus in hiis que
sunt ordinis In glo fi in fi Ex
hoc et ex tex colligitur papam posse
committere simplici sacerdoti potestatem
reconciliandi ecclesiam Et vide quod
plene notatur in c cum ex eo de consue Et
idem dicendum de omnibus que sunt iuris
epalis ex dispositione humana quia in illis
papa habet plenitudinem potestatis ut in c
proposuit de conces preben Sed ea que ex
dispositione divina sunt tributa certo ordi
ni non possunt committi illum ordinem non
habenti etiam per papam ut vult glo singu
laris in dicto c pervenit Et nota istam
regulam

Ecclesia

Etiam etiam non consecrata si
polluitur reconcilianda est h d hic
duo dicit primo ibi est tamen Casus
aqua ecclesia non consecrata sanguinis
effusione vel alio modo polluta est
que quo regulanda est Reus papa
quod lavetur aqua exorcizata ne
divine laudis organa suspendantur
in ea et quod cito fieri potest debet
consecrari Nota primo quod basilica pre
largo modo appellatur ecclesia et vide
quod dixi in sup rubrica Et ex
hoc et ex tex infero quod in materia favora
bili et privilegiata appellatione ecclesie
venit basilica seu ecclesia non consecrata
Nam ex quo est deputata ad divi
num cultum et primum est consecranda
habetur pro consecrata in favorem ipsius
sicut in simili dicitur quod de proprio mi
litandus habetur pro milite l pe
ff de testa mili Nota ii ibi suspe
datur et tene menti quod ecclesia nondum
consecrata licite celebrantur divina
Nam hic mandatur ut quam cito restituatur

ne officiu diuinu in ea suspedat
dio / habet quod debz celebrad / viatico
quod in locis no oseratis no potest
celebrad de gracia di i missarum
dyo sup rubrica // Et aduerte quod h
no sit meno de licencia epi quide
quod ex quo locus a pmordio est
deputatus ad diuinas laudes no
exigatur alia licencia // Item no
quod post pollucioz etiam omnigetem
ex sanguis uel semis effusione ec
clesia dedicatu suspendatur in ea
a quo infero quod no solu missa sed
nullu officiu debet ibi celebrad an
reconsiliacionem An aut de facto ibi
celebrates incurrat irregularitatem
hosti senciebat quod sic quod etiam vir
dm arm hic Sed dnu e hodie de
terminatu ut notatur in c is q de sen
excom li vi no est ergo etiam interdicta
sed organa sit suspensa // Ulterius hic
queritur nunquid pollucio nocturna con
tingens in ipsa eccia polluat ea ita
vt indigeat reconsiliacione / Io an dicit
quod consuetudo satis racionabilis est
quod non est pollucio que contingat
in sompno // Item et qui hoc puciat
sine peccato vide tex cu glo nobili
in di textum Sed ego dico quod alio
respectu etiam isto casu no est recilia
da quod talis pollucio contingit ita occul
te et ea que occulte fiant no indigent
reconsiliacione per ea que dixi in c pro
sumpsi et ut e glo nobilis in c conn
to s e li vi // In glo i in fi Nota fi
ne glo et per iud in ea allegata
clementes ppa deuiuauit / mandavit
consecratos essa actores quibus ecce no
du oseratte ibi in celebrabatur
diuinu // Et no ipse sacrilegiu no
committi ibi quod no leditur ibi res
sacra sed per deputacionem gaudet pri
uilegio eodem cu sacra // In glo
sed in fi hosti prima videtur sequi
opinionem Sed Io an et eciam doc tenent
al opinionem glo et illa videtur verior per
rones glo Item si contigeret prima
epi posset immediate oserad Et
in tex dicit quod nullus fieri potest / fieri
e Item in consecrando epm posset

diu diuina suspedi g uete tex str
ob c que de immu eccle quod lig iste loc
no oseratus gaudet eode puile
gio cu oserato no tn sequitur quod
in reconsiliacionis actu debeat fiad
eade sollempnitas cum maior delinquentia
in loco oserato expedit ut maior
fiat demonstracio in actu reconsiliaci
onis ar in c cu illorum de sen exco
et in c cu bone de eta et quali

Supra visu e de oseracione ecce
vel altaris Sed quod i eccia oserata mis
se celebrantur et alia diuina officia
dicuntur merito subicitur ista ru
brica

Pelbuter

Lcd no firmatur per multi
tudinez doctorum Sed sm prima intellan
ptur triualiter sic firmad presbiter tene
hore debite dicere canonicas horas
committitur sibi in rubrica ad vesperas
dicit h d primo precipit officiu diui
horis debitis et ex causa primittit
anticipacionem 2o specificat causam que
primittitur sibi anticipacio ibi de
inde 3o concludit ibi ergo // Lcd
presbiter mane omnes horas suas dicere
debet et pacte horis et infirmis visita
tis expeat ad ruralia opera tota
sirata que sequuntur in tra // No
primo ibi mane iuncto vbo ibi ex
pleto quod matutinum debz ee exple
tu mane et sic an o tu salus vi
dicit hosti quod licet mane debe
at tn debz media nocte inchoad per
hoc quod sequitur in tex media
nocte etc // Ex quo infero quod matu
tinu e ex vigiliis nocturnis no
diurnis et sic illa auctus sopactor
in die procedit in die nali ostitui
ex xxiiii horis et quod postea tex dicat
de nocturnis vigiliis etc voluit
specialiter diuidere istas horas in dic
certificate et noctem no aut voluit
denotari quod cum vigilie nocturne
per septe horas mutatas in tex et sic
intelligere istu tex Et quod sic voluit